

PVV | Martine van Velde

De fractie van de Partij voor de Vrijheid heeft dit stuk opgewaardeerd omdat wij ons zorgen maken over de gevolgen van dit aanvullend beleidskader voor Utrechtse gemeenten en dan met name in het licht van de woningcrisis waar wij ondertussen al jaren mee te maken hebben. Het aantal asielaanvragen in Nederland loopt ontzettend snel op; 2023 is nog niet eens voorbij of we hebben dit jaar al totaal 38.500 aanvragen binnen.

Het is ondertussen bijna een onmogelijke opgave om voldoende sociale huurwoningen te realiseren voor Utrechtse woningzoekenden die al jaren op wachtlijsten staan, laat staan voor een steeds groter wordende groep globale nomaden.

Wij vragen ons af hoe dit aanvullend beleidskader rekening gaat houden met het leed van de woningzoekenden die al jaren op de wachtlijst staan?

Welke moeite heeft het College ondernomen – voor en tijdens het opstellen van dit aanvullend beleidskader – richting het Rijk om aan te geven dat deze problematiek alleen opgelost kan worden door een veel strenger en effectief migratiebeleid?

Welke gevolgen heeft dit aanvullend beleidskader voor de inzet en omvang van de provinciale organisatie?

In het aanvullend beleidskader valt te lezen dat er spoedeisende situaties kunnen ontstaan waarbij de toezichthouder het als noodzakelijk beschouwt om over te gaan tot juridische interventie. In dergelijke situaties behoudt de toezichthouder het recht om, mits gemotiveerd, af te wijken van de reguliere toepassing van de interventieladder zoals beschreven en de interventieladder versneld te doorlopen om eerder over te gaan tot de juridische stappen behorend bij indeplaatsstelling. Het College stelt dat om een transparant proces te waarborgen de gemeente tijdig wordt geïnformeerd van dit besluit en dat de provincie niet lichtzinnig met dit recht zal omgaan.

Kan de gedeputeerde scenario's schetsen waarin kan worden afgezien van de reguliere toepassing van de interventieladder en voor een versnelling wordt gekozen, en ook of deze scenario's al op korte termijn kunnen gaan spelen?

En hebben gemeenten dan nog enige mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen?

[De antwoorden op de bovenstaande vragen staan op het SIS.](#)

En dan komen we natuurlijk bij de beantwoording van onze schriftelijke vragen. Bij vraag één wordt er aangegeven dat combinaties kunnen worden gemaakt tussen 'aandachtsgroepen'.

[Allereerst horen wij graag van de gedeputeerde wie deze 'aandachtsgroepen' definieert. En verder vragen wij ons af of de gedeputeerde zich bewust is van meerdere falende van dit soort combinatieprojecten?](#)

Reactie RvM:

Onder aandachtsgroepen wordt onder andere verstaan: dak- en thuislozen, statushouders, mensen die uitstromen uit een intramurale situatie, arbeidsmigranten, uitwonende studenten, woonwagendwoneers en mensen met sociale of medische urgentie (bijvoorbeeld een mens in een onveilige thuissituatie of een handicap waar een aangepaste woning voor nodig is).

Binnen meerdere gemeenten wordt gekeken naar de mogelijkheid van combinatieprojecten waar verschillende aandachtsgroepen gehuisvest kunnen worden. Bij elk van deze projecten is het zaak dat goed wordt gekeken naar de combinatie van aandachtsgroepen en het aandeel 'vragende' en 'dragende' bewoners. Daarnaast vraagt een project een flinke investering en aandacht van zowel de gemeente als de betrokken ketenpartners. Ondanks alle inspanningen die van de verschillende betrokken partijen kan het zo zijn dat een project niet succesvol is en dat er problemen ontstaan. Dit is voor alle partijen dan een tegenslag. Om dit te voorkomen is het van belang dat er lessen uit het verleden worden meegenomen naar projecten in de toekomst.

Een goed voorbeeld van zo'n gefaald project is het samenwoningsproject tussen studenten en statushouders in Startblok Riekerhaven in Amsterdam. Dit project is in 2016 gestart, en in 2021 is er geëvalueerd hoe goed dit ging. De uitkomst was dat het project zelf smerig en onveilig was, waarbij de statushouders niet goed geholpen en geïntegreerd werden en de studenten zich onveilig voelden. [Wij horen graag van het college of dit soort projecten is wat zij voor ogen zien binnen onze provincie.](#)

Reactie RvM:

Zie ook het antwoord hierboven.

Ja het college is zich ervan bewust dat dit soort projecten niet altijd succesvol zijn. Echter zijn er ook projecten die wel lukken. Denk hier bijvoorbeeld aan een project in de gemeente Renswoude waar starters en jonge statushouders samenwonen in flexwoningen. De starters krijgen zo de kans om hun eigen gemeente een woning te vinden en ze geven de statushouders wat ondersteuning bij het integreren in de Nederlandse maatschappij. Een belangrijke reden waarom dit project succesvol is, komt doordat de gemeente aan de voorkant heeft geïnvesteerd in een goede kennismaking en samenwerking tussen de bewoners en ook nu nog de bewoners begeleid.

Bij onze tweede vraag geeft het college aan dat het migratiebeleid niet een verantwoordelijkheid is van provincies, maar van het Rijk. In het contract met het Rijk is het migratiebeleid dus geen onderdeel van het gesprek omdat de provincies hier geen zeggenschap over hebben.

De Partij voor de Vrijheid beseft zich terdege hoe de formele lijnen lopen, maar dat kan toch niet betekenen dat de provincie niet zijn mening geeft? En dat vooral terwijl nu al het water aan de lippen van veel Utrechtse gemeenten staat en waarbij een belangrijke oorzaak van het probleem niet effectief wordt aangepakt. Dan heb je wat de PVV betreft geen oog voor de problemen van de gemeenten, ondanks bepaalde ondersteuning. De PVV zou graag een veel kritischere gedeputeerde zien. [Moed is hierbij zeker nodig. Heeft de gedeputeerde dit ook?](#)

Reactie RvM:

Zoals in de eerdere antwoorden al is benoemd: het migratiebeleid is niet een verantwoordelijkheid van provincies, maar van het Rijk. In het contact met het Rijk is het migratiebeleid dus geen onderdeel van het gesprek, omdat provincies hier geen zeggenschap over hebben.

Het college heeft regelmatig contact met het Rijk via bestuurlijke overleggen met het ministerie van BZK en JenV, via de PRT, en ambtelijk bilateraal en via het interprovinciaal vakberaad van toezichthouders. In deze gesprekken komt de omvang van de taakstelling en knelpunten waar gemeenten tegenaan lopen veelvuldig aan bod, en wordt in goed overleg gekeken naar potentiële oplossingen voor gemeenten. Zij worden actief in dit overleg betrokken.

Bij vraag 3 wordt er gezegd dat veranderingen in toepassing van die interventieladder kunnen leiden tot een snellere afschaling van het actief toezicht, wat kan betekenen dat de toezichthouder meer inzet kwijt is aan de activiteiten die daarbij horen.

[Wanneer de provincie meer inzet kwijt is, zouden wij graag alle details richting de Staten gecommuniceerd willen hebben in bijvoorbeeld een brief.](#)

Reactie RvM:

De provincie is niet meer inzet kwijt wanneer gemeenten worden afgeschaald van trede 3 naar een lagere trede. GS wordt formeel gezien pas betrokken bij een gemeente wanneer zij op trede 3 (actief toezicht) worden ingeschaald en er een bestuurlijk gesprek wordt gevoerd. Op dit moment wordt er dus geen inzet van GS gevraagd als het gaat om actief toezicht van gemeenten.

Wanneer een gemeente onder actief toezicht komt te staan wordt de brief (zoals elke toezichtbrief) gepubliceerd op de IBT-kaart op de website van de Provincie Utrecht. Deze pagina is voor iedereen toegankelijk en biedt een goede bron van informatie over de inschaling van gemeenten en de vorm van het toezicht die van toepassing is.

Natuurlijk zijn wij niet de enigen die schriftelijke vragen hebben gesteld. Ook bij de beantwoording op de vragen van een andere partijen hebben wij nog een vraag voor het college.

Bij de eerste vraag van de SP waarbij gesproken wordt over een informatiesessie in november voor de betrokken wethouders vraagt de PVV zich af of geïnteresseerde Staten- en Commissieleden ook aanwezig kunnen zijn. Is dit mogelijk? Mocht dit niet mogelijk zijn, dan ontvangen wij graag een zeer uitgebreid verslag van deze sessie die dan richting de Staten gaat.

Reactie RvM:

De infosessie op 17 november wordt mede op verzoek van de verantwoordelijk wethouders georganiseerd en is een informerende sessie voor bestuurders en ambtenaren, niet voor raads- en Statenleden. Door ook raads- en Statenleden uit te nodigen, kan het karakter van de bijeenkomst veranderen van een technische briefing in een politiek debat. Dat is niet de bedoeling. Om u te informeren over de infosessie, zullen we u achteraf de presentatie toesturen.

Verder kunnen we hier natuurlijk nog heel veel over zeggen, maar voordat we dit doen wil de PVV toch eerst de antwoorden van het college afwachten.

Dank u wel, voorzitter.

Forum voor Democratie | Annemarie van der Kolk

De **eerste vraag** over de feitelijke wijzigingen werd al mondeling beantwoord.

Onze **tweede vraag**: U ondersteunt gemeenten via het Programma Versnelling Woningbouw. En u geeft op vraag van de fractie van de PVV aan contact te hebben met het Rijk. In die gesprekken wordt gekeken naar oplossingen voor gemeenten. U maakt zich er vrij makkelijk vanaf door te stellen dat het migratiebeleid geen onderdeel is van die gesprekken vanwege de verdeling van verantwoordelijkheid van Rijk en provincie. Echter, de provincie dient het beleid uit te voeren. Daarmee hebt u goed zicht op de onuitvoerbaarheid van het beleid en bent u juist de aangewezen partij om aan de bel te trekken.

Bent u bereid in de volgende gesprekken met het Rijk nadrukkelijk de problemen voor huisvesting in de Utrechtse gemeenten aan te kaarten en hiervan terugkoppeling te geven?

Reactie RvM:

De provincie heeft geen rol in de uitvoering van het migratiebeleid, maar een controlerende rol in de huisvesting van vergunninghouders. In de eerdere antwoorden is al toegelicht dat GS problemen die gemeenten hebben met het huisvesten van vergunninghouders al aankaart tijdens bestuurlijke gesprekken met het Rijk. Dit zal GS ook blijven doen, zolang de problemen spelen en gemeenten baat hebben bij ondersteuning vanuit het Rijk.

Onze **derde vraag** aan de gedeputeerde: Is er voor u een maximaal aantal vergunninghouders dat gehuisvest kan worden in de gemeenten in onze provincie of zult u altijd voldoen aan de opdracht van het Rijk?

Reactie RvM:

De taakstelling huisvesting vergunninghouders wordt berekend aan de hand van het inwonersaantal van de gemeente het voorspelde aantal vergunningen dat door de IND wordt afgegeven. De taakstelling zal dus altijd naar rato zijn, waar een grote gemeente meer vergunninghouders moet huisvesten dan een kleinere gemeenten. Momenteel is de taakstelling hoog en hebben gemeenten moeite om die te realiseren. Wanneer er minder vergunningen worden afgegeven zal de taakstelling ook weer dalen en zal het huisvesten minder inspanning kosten. Dit hebben we eerder gezien na de vluchtelingencrisis van 2015. GS zal het toezicht op de huisvesting van vergunninghouders blijven uitvoeren en tegelijkertijd met gemeenten in gesprek blijven over het wegnemen van eventuele knelpunten en het zoeken naar mogelijkheden om meer woningen te creëren voor doelgroepen, waaronder statushouders.

Onze **vierde vraag**: Wat doet u actief om met vergunninghouders in de provincie Utrecht te spreken over de mogelijkheid tot terugkeer naar het land van herkomst?

Reactie RvM:

De provincie heeft geen direct contact met vergunninghouders omdat dat niet tot het takenpakket van de provincie hoort, die is namelijk regisserend en controlerend. Er wordt daarom niet actief gewerkt aan een manier om vergunninghouders te spreken over hun mogelijkheid tot terugkeer naar het land van herkomst. In de toekomst zal dit ook niet worden opgepakt.

Onze **vijfde en laatste vraag** betreft het proces en het recht van de provincie om af te wijken van de reguliere toepassing van de interventieladder en eerder over te stappen naar juridische stappen. De fractie van de PVV stelde al vragen. Ook al geeft u aan dat het niet snel zal voorkomen, wij horen hier graag een concreet voorbeeld van.

Reactie RvM:

Een dergelijke situatie heeft zich nog niet eerder in de praktijk voorgedaan en er bestaat geen jurisprudentie over. In een hypothetische situatie kan de toezichthouder er voor kiezen af te wijken van de reguliere toepassing van de interventieladder wanneer een gemeente besluit structureel niet meer aan de taakstelling te willen voldoende of überhaupt geen vergunninghouders meer te willen huisvesten. Dit zal betekenen dat de provincie in de plaats treedt en alsnog vergunninghouders in de desbetreffende gemeente zal huisvesten. Dit besluit zal uiteraard niet van de een op de andere dag worden genomen en juridische onderbouwd moeten zijn. Daarnaast kiest de provincie ervoor om allereerst het gesprek aan te gaan met gemeenten om te kijken waar de knelpunten liggen en hoe kan worden gewerkt aan een oplossing daarvoor.